

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind utilizarea voluntară a logotipului „rasă autohtonă 100%” pentru produsele de origine animală din România

Analizând propunerea legislativă privind utilizarea voluntară a logotipului „rasă autohtonă 100%” pentru produsele de origine animală din România (b244/4.06.2019), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/3429/12.06.2019 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D516/13.06.2019,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare utilizarea voluntară a logotipului „100% rasă autohtonă” pentru produsele de origine animală din România, în vederea susținerii conservării fondului genetic al raselor și menținerii diversității genetice a speciilor de interes zootehnic din țara noastră.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității măsurilor propuse.

2. **Din punct de vedere al dreptului european**, prezentul demers normativ prezintă tangențe cu reglementările statuate la nivelul Uniunii Europene, subsumate **Politicii agricole comune**.

Analizată din perspectiva **dreptului Uniunii Europene**, prezenta propunere legislativă **nu constituie transpunerea unui act european** și nici nu are drept finalitate crearea cadrului juridic necesar **punerii directe în aplicare a unui regulament european**, ci se dorește „îmbunătățirea

producției și a comercializării produselor provenite de la animale care aparțin raselor autohtone din speciile de interes zootehnic”.

De altfel, la nivel mondial, s-a constatat în ultimele decenii, accelerarea fenomenului de dispariție a unor specii și rase de animale, ceea ce a determinat Organizația pentru Agricultură și Alimentație (FAO) să inițieze un program de acțiuni pentru stoparea acestui fenomen, concretizat prin **Convenția pentru Conservarea Diversității Biologice**, semnată în anul 1992 la Rio de Janeiro, prin care statele semnatare, printre care și România, se obligă *să întreprindă măsuri pentru stoparea fenomenului de dispariție a speciilor și raselor de animale autohtone*. Această convenție a fost ratificată de România prin **Legea nr.58/1994**.

La nivelul dreptului Uniunii Europene, prin **Regulamentul (UE) nr.1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului** din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare s-a statuat necesitatea ***„informării corecte a cumpărătorilor și consumatorilor cu privire la caracteristicile și proprietățile de producție agricolă ale produselor agricole și alimentare respective, asigurând astfel: (a) concurență loială pentru fermierii și producătorii de produse agricole și alimentare cu caracteristici și proprietăți care oferă valoare adăugată; (b) punerea la dispoziția consumatorilor de informații corecte referitoare la aceste produse; (c) respectarea drepturilor de proprietate intelectuală și (d) integritatea pieței interne*”**.

În acest context, la nivelul legislației naționale, conservarea fondului genetic al raselor și a populațiilor de animale autohtone se regăsește în cuprinsul **capitolului VI din Legea zootehniei nr.32/2019**, la **art. 31 alin.(2)**, unde se precizează faptul că ***„Menținerea și conservarea raselor de animale autohtone în pericol de dispariție se realizează în conformitate cu legislația Uniunii Europene și cu legislația națională în vigoare*”**.

Din analiza efectuată asupra prezentului proiect, în raport cu prevederile europene mai sus menționate, a rezultat că demersul normativ este în consonanță cu angajamentele asumate de statul român prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr.157/2005, iar dispozițiile nu contravin dreptului primar sau secundar al Uniunii Europene.

3. Întrucât în tot cuprinsul proiectului se utilizează sintagma „100% rasă autohtonă”, pentru unitate terminologică, este necesar ca la **titlu**, sintagma „utilizare voluntară a logotipului „rasă autohtonă100%”” să fie

înlocuită cu sintagma „utilizare voluntară a logotipului **„100% rasă autohtonă”**”;

4. Ca observații de ordin general, semnalăm următoarele:

a) potrivit exigențelor de tehnică legislativă, un capitol nu poate fi alcătuit doar dintr-un singur articol. Ca urmare, se impune reamenajarea **Capitolelor II-VI**.

b) terminologia utilizată în cuprinsul proiectului nu este unitară, în sensul că pentru același aspect sunt utilizate sintagme diferite. Astfel, cu titlu de exemplu, menționăm: „Lista raselor autohtone din România”/„Lista raselor autohtone privind conservarea resurselor genetice animale”; „entitate”/„entitate de crescători de animale”/„entitățile crescătorilor de animale de fermă din rasele autohtone”. Așadar, este necesară revederea textelor și utilizarea unei singure forme de exprimare pentru același aspect invocat.

c) pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesar ca trimiterile la anexe să fie făcute în ordinea menționării lor în text (respectiv: anexa **nr.1**, anexa **nr.2**, anexa **nr.3...**) și **nu** cum se regăsesc în proiect, respectiv, anexa **nr.1, nr.4, nr.5, nr.3 și nr.2**.

d) la **art.4**, sunt **definite expresii care nu se regăsesc** în cuprinsul propunerii legislative, de exemplu: „conservare în situ”, „rasa reconstituită”, în timp ce în textul proiectului sunt **utilizate expresii care nu sunt definite** la art.4 cum ar fi: „registru genealogic”, „programe de ameliorare”, „Registrul Unic de Identificare”.

e) pentru unitate terminologică este necesar ca în întreg cuprinsul proiectului să fie utilizată doar expresia „logotipul **„100% rasă autohtonă”**”, nu și termenul alternativ „logotip”.

f) pentru respectarea dispozițiilor art.6 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căroră „Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și **eficiență legislativă**”, este necesar ca prezenta propunere legislativă să cuprindă și prevederi referitoare la **consecințele utilizării fără drept a logotipului „100% rasă autohtonă”**.

5. Din considerente de tehnică legislativă, propunem ca **art.1 și 2** să fie comasate într-un singur articol, marcat ca „**art.1**”, care să stabilească obiectul de reglementare și cadrul legal de aplicare, cu următoarea formulare:

„**Art.1.** – (1) Prezenta lege are ca obiect de reglementare utilizarea voluntară a logotipului „100% rasă autohtonă” privind autenticitatea produselor de origine animală, precum și stabilirea cadrului legal necesare aplicării acestuia, în vederea susținerii fondului genetic al raselor și menținerea diversității genetice a populațiilor de animale și a altor specii de interes zootehnic, care fac parte din Lista raselor autohtone din România, prevăzută în anexa nr.1.

(2) **Lista prevăzută la alin.(1)** este stabilită potrivit prevederilor **Convenției privind diversitatea biologică, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992, ratificată prin Legea nr.58/1994.**

(3) Prevederile prezentei legi **nu aduc atingere cerințelor și condițiilor impuse atât de legislația privind proprietatea industrială, cât și de prevederile articolelor 29, 30, 42, 56 din Regulamentul (UE) nr.1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare.”.**

În considerarea acestei observații, articolele subsecvente se vor renumera.

6. Având în vedere ipotezele juridice de la actualul **art.3**, pentru asigurarea unei succesiuni logice a acestora în cuprinsul proiectului, apreciem că aceste dispoziții s-ar încadra în contextul **actualului art.8, la alin.(2)** și, respectiv, **alin.(4) lit.d**, pentru ale căror texte propunem următoarele formulări:

„(2) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale efectuează inspecții oficiale cu privire la aplicarea logotipului „100% rasă autohtonă” **ale cărui caracteristici sunt prevăzute în anexa nr....”.**

.....
„d) întocmesc caietul de sarcini pentru rasa **pe care o gestionează, ale cărui caracteristici sunt prevăzute în anexa nr....”.**

În considerarea acestei observații, **art.3** se va elimina, ca fiind de prisos, iar articolele subsecvente se vor renumera corespunzător.

7. La actualul **art.4**, potrivit exigențelor normative, **partea introductivă** se va reformula, astfel:

„**Art.4. – Pentru aplicare prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos semnifică, după cum urmează:”.**

În continuare, se vor enumera termenii și expresiile în ordine alfabetică, începând cu expresia „caiet de sarcini”.

La actuala **lit.f)**, pentru un spor de rigoare în redactare, sintagma „program de conservare al rasei” se va reda sub forma „program de conservare a rasei”. Totodată, pentru claritatea textului, sugerăm ca definiția să debuteze, astfel:

„f) program de conservare a rasei – set de acțiuni sistematice, întocmit de deținătorul registrului genealogic al rasei sau care gestionează evidențele zootehnice în cazul speciilor de interes zootehnic, care cuprinde ansamblu de reguli....”.

La actuala **lit.k)**, sintagma „pe produsele de provenite de la acestea” se va reda corect, astfel: „pe **produsele provenite** de la acestea”.

8. La titlul actualului Capitol II, semnalăm că expresia „Programul Național „100% Rasă Autohtonă”” se utilizează pentru prima și singura dată în proiect, la **partea introductivă a alin.(1) al art.5** (din cuprinsul cap.II) regăsindu-se expresia „Programului „100% Rasă Autohtonă””.

Pentru rigoare normativă, este necesară utilizarea **unitară** a respectivei expresii într-una din cele două forme, care trebuie corelată atât cu titlul proiectului, cât și cu alte norme care să descrie în ce constă acest program. În caz contrar, expresia devine superfluă și trebuie eliminată.

Totodată, precizăm că textele propuse la **lit.a) și c)** sunt lipsite de claritate, fiind necesară revederea și reformularea acestora.

În ceea ce privește textul propus pentru **alin.(2) al art.5**, menționăm că acesta nu respectă forma specifică normelor juridice, având doar un caracter declarativ, motiv pentru care se impune revederea și reformularea acestuia.

9. La actualul art.6 alin.(1), pentru corectitudinea redactării, sintagma „Beneficiari logotipului” se va reda sub forma „Beneficiari **ai logotipului**”. Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **alin.(2)**, în cazul expresiei „Solicitanți logotipului”.

Totodată, pentru o completă informare juridică asupra actului normativ la care se face trimitere, este necesar ca înaintea sintagmei „cu modificările și completările ulterioare” să fie inserată sintagma „**aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.182/2016**”.

De asemenea, pentru un spor de rigoare în exprimare, sugerăm ca:

- după titlul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.44/2008 și anterior sintagmei „cooperativele agricole recunoscute” să fie introdusă expresia „**precum și**”;

- expresia „conform legislației în vigoare” să fie înlocuită cu prevederile legale avute în vedere, menționate în mod expres;

- expresia „entităților responsabile de rase” să fie reformulată, întrucât este ambiguă.

10. La actualul **art.7 alin.(1)**, pentru un spor de rigoare în exprimare, propunem ca sintagma „cod unic de identificare, prevăzut în anexa nr.3, atribuit de ANZ” să fie redată sub forma „**cod unic de identificare atribuit de ANZ, potrivit modelului de adeverință prevăzut în anexa nr. ...**”.

La **alin.(2)**, din aceleași considerente, expresia „se realizează” trebuie înlocuită cu expresia „**se aprobă**”. Totodată, trebuie precizată instituția care va elabora respectiva procedură, precum și actul prin care se va aproba aceasta.

De asemenea, sintagma „de la intrarea în vigoare” se va înlocui cu expresia „de la **data intrării** în vigoare”.

11. La actualul **art.8 alin.(4) lit.a)**, pentru unitate terminologică, sintagma „programe de conservare” trebuie înlocuită cu sintagma „programe de conservare a rasei”, în concordanță cu definiția prevăzută la actualul art.4 lit.f).

Din considerente de ordin gramatical, la **lit.d)** termenul „care” se va reda sub forma „**pe care**”, iar la **lit.f)**, sintagma „sistemului de trasabilitate al animalelor” se va reda sub forma „sistemului de trasabilitate a animalelor”.

La **alin.(5) lit.a)**, sugerăm revederea și reformularea sintagmei „pentru care solicită, prin cererea prevăzută în anexa nr.2, logotip”, întrucât în actuala anexă nr.2 se regăsește un model de cerere pentru alocarea codului unic de identificare și nu pentru logotip.

Totodată, la **lit.e)**, sintagma „și să raporteze” se va înlocui cu sintagma „**și raportează**”.

12. La actualul **art.9 alin.(1) lit.a)**, pentru realizarea acordului gramatical, termenul „prevăzuți” se va reda sub forma „**prevăzută**”.

La **lit.b)**, pentru o exprimare corectă, propunem ca textul să debuteze cu sintagma „**dețin animale înscrise în** registrul ...”, iar

sintagma „sau în cazul altor specii” să fie înlocuită cu expresia „sau alte specii”.

La **lit.d)**, din aceleași considerente, se impune înlocuirea sintagmei „animale care respectă art.4 lit.d)” cu sintagma „**animale din rase autohtone**”.

13. La actualul **art.10**, sugerăm ca sintagma „întocmește anual, până la data de 15 ianuarie a fiecărui an” să fie redată sub forma „întocmește anual, până la data de 15 ianuarie a **anului în curs**”.

14. La actualul **art.14**, recomandăm revederea și reformularea în ansamblu a normei preconizate, întrucât este lipsită de claritate și predictibilitate.

15. La actualul **art.16**, din considerente de ordin redacțional, propunem înlocuirea sintagmei „doar beneficiarii care o dețin pot folosi această denumire” cu sintagma „**denumirea respectivă poate fi folosită numai de beneficiarii care o dețin**”.

16. Pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, norma prevăzută la actualul **art.19** se va inversa cu norma prevăzută la actualul **art.20**.

17. La actualul **art.20**, din aceleași considerente, propunem reformularea textului, astfel:

„Art. ... - În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale elaborează normele metodologice pentru punerea în aplicare a acesteia, care vor fi aprobate prin hotărâre a Guvernului”.

PRESEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 687/10.07.2019.

L. nr. 32/2019

M. Of. nr. 53/21 ian. 2019

Lege zootehniei

1 promulgată prin D. nr. 76/2019 M. Of. nr. 53/21 ian. 2019
Decret privind promulgarea Legii zootehniei

587.

O.U.G. nr. 44/2008

M. Of. nr. 328/25 apr. 2008

Ordonanță de urgență privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale

aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 182/2016

M. Of. nr. 828/19 oct. 2016

- 1 modificări prin O.U.G. nr. 38/2009 M. Of. nr. 269/24 apr. 2009 *modifică art. 39 alin. (2) și (3)*
Ordonanță de urgență pentru modificarea art. 39 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale
aprobată prin L. nr. 322/2009 M. Of. nr. 721/26 oct. 2009
- 2 modificări prin L. nr. 322/2009 M. Of. nr. 721/26 oct. 2009 *aprobă O.U.G. nr. 38/2009*
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 38/2009 pentru modificarea art. 39 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale
- 3 modificări prin O.U.G. nr. 46/2011 M. Of. nr. 350/19 mai 2011 *modifică art. 17 alin. (1); introduce alin. (3) la art. 17*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea art. 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale
aprobată prin L. nr. 40/2013 M. Of. nr. 129/11 mar. 2013
- 4 modificări prin L. nr. 40/2013 M. Of. nr. 129/11 mar. 2013 *aprobă O.U.G. 46/2011*
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 46/2011 pentru modificarea și completarea art. 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale
- 5 completat prin L. nr. 4/2014 M. Of. nr. 15/10 ian. 2014 *introduce lit. i_1) la art. 2, art. 7_1, art. 21_1*
Lege pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale
- 6 modificări prin L. nr. 182/2016 M. Of. nr. 828/19 oct. 2016 *modifică art. 1 alin. (1) și (3), art. 2 lit. a), f), h), i) și j), art. 7 alin. (1)-(3), art. 8 alin. (1) lit. a) și c) și alin. (2) și (3), art. 9 alin. (2), art. 11, art. 12, art. 13 alin. (1) și (2), art. 14 alin. (2) și (4), art. 15, art. 16, art. 17 alin. (1) și (2), art. 18, art. 19 alin. (2), art. 20, art. 21 alin. (1) lit. a) și b), art. 24, art. 26, art. 29, art. 30 alin. (2) și (3), art. 31, art. 32 alin. (3), art. 38; modifică și completează anexa;*
introduce alin. (3_1) la art. 1, lit. j_1) la art. 2, alin. (2_1) la art. 9 și art. 35_1;
abrogă art. 3 alin. (3), art. 34 și art. 42

7 aprobată cu
modificări și
completări prin

L. nr. 182/2016

M. Of. nr. 828/19 oct. 2016

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de
către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și
întreprinderile familiale

L. nr. 58/1994 (ratificare)

M. Of. nr. 199/2 aug. 1994

Convenție privind diversitatea biologică, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992

ratificat

L. nr. 58/1994

M. Of. nr. 199/2 aug. 1994

1 ratificat prin L. nr. 58/1994 M. Of. nr. 199/2 aug. 1994

L.nr.58/1994 (ratificare) : Convenție privind diversitatea biologică, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992

2 modificări prin L. nr. 36/2019 (ratificare) M. Of. nr. 181/6 mar. 2019

Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora, adoptat la Nagoya la 29 octombrie 2010, semnat de România la 20 septembrie 2011 la New York, la Convenția privind diversitatea biologică, semnată la 5 iunie 1992 la Rio de Janeiro

ratificat L. nr. 36/2019 M. Of. nr. 181/6 mar. 2019

L. nr. 58/1994

M. Of. nr. 199/2 aug. 1994

L.nr.58/1994 (ratificare) : Convenție privind diversitatea biologică, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992

1 modificări prin L. nr. 36/2019 M. Of. nr. 181/6 mar. 2019

Lege pentru ratificarea Protocolului Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora, adoptat la Nagoya la 29 octombrie 2010, semnat de România la 20 septembrie 2011 la New York, la Convenția privind diversitatea biologică, semnată la 5 iunie 1992 la Rio de Janeiro